

השבת של רבי נחמן חברסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל בער אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

אם עולה קרבנו ... (ויקרא א', ג')

זוהי בחינת קרבן עולה, שמכפר על הרהור הלב, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מ"ר ויקרא פ"ז), כמו שכתוב: והעולה על רוחכם - שעולה מכפר הרהור. כי יש בחינת (תהלים לח): לבי סחרחר; כי יש קליפה, שהיא מעקמת ומסבבת הלב בעקומים וסיבובים ובלבולים הרבה, והיא בחינת קליפת נגה, ועל כן נקרא סחרחר, תרגום של סביב: סחור סחור, בחינת (יחזקאל א): ונגה לו סביב, כי היא בחינת תרגום, כמובא (עי' בליקוטי א', סימן יט), ועל כן כתיב בלשון תרגום. וכשאדם נופל לשם, שזה בחינת מקומות המטנפים, ואזי מבקש וצועק "איה" מקום כבודו, וזה בעצמו תקונו, כי חוזר ושב אל הכבוד העליון, שהוא בחינת "איה"... וזהו בחינת עולה, בחינת (בראשית כב): ו"איה" השעה לעולה; שבחינת "איה" היא בחינת שה לעולה, לתקן ולכפר הרהור הלב, שבה ממקומות המטנפים כנ"ל, כי על ידי בחינות "איה" נתקן ועולה משם כנ"ל. וזה בחינת תשובה, כי זה עיקר התשובה, כשאדם מבקש ומחפש אחר כבודו יתברך, וראה בעצמו שרחוק מכבודו יתברך, ומתגעגע ושואל ומצטער "איה" מקום כבודו, וזהו בעצמו תשובתו ותקונו כנ"ל, והבן היטב. (לקוטי מוהר"ן ב' - סימן י"ב, עיון שם)

כך, וגם מעט התפילה הזאת בעצמה גם כן אינה בשלמות, ומעורבת בפסלות ובמחשבות מקלקלות הרבה, שבוודאי אינה ראויה לעלות חס ושולם, אף על פי כן רבים רחמיו יתברך כל כך, עד שאפילו איך שהוא הקדוש ברוך הוא מרחם עליו ומקבלה, מאחר שמרגיש עניותו ומתגבר להתפלל ולשיח איך שהוא יכול, מתוך מרירות דמירות עניותו ודלותו. ולא עוד אלא שתפילה זאת מגיע תקונה דייקא עד אין קץ מסוף העולם ועד סופו. וכל זה מרמז בדברי רבותינו ז"ל, שהפליגו כל כך במעלת קרבן העני, כמבאר הכל בפנים. (לקוטי הלכות - הלכות תפלת המנחה ז', אותיות מ' מ"א מ"ב מ"ד לפי אוצר היראה - תשובה, י"ט)

מלח ברית אלקיך ... (ויקרא ב', י"ג)

אמרו רבותינו ז"ל: נאמר 'ברית' במלח ונאמר 'ברית' ביסורין, כי היסורין הם בחינת מלח, שפולטין מהאדם כל הדמים רעים, שמהם באין כל התאוות וכל החטאים, שמשם נמשכין כל הכפירות וכל הקשיות וחסרון אמונה. ועל כן כשזוכה על ידי יסורין להתעורר בתשובה ולפשפש במעשיו ולפתוח ולנקב לבו האבן, שזה בחינת מליחה בכלי מנקב דייקא, אז זוכה על ידי זה לגרש ולפלט כל הדמים הרעים שהם כל התאוות, ולזכות לאמונה שלמה. וכן על ידי תענית בהתעוררות התשובה ולב נשבר כנ"ל, זוכה גם כן לזה. (לקוטי הלכות - הלכות חלב ודס ד', אותיות י"י י"א לפי אוצר היראה - יסורין וישועה, י"ג)

ונפש כי תקריב קרבן מנחה ... (ויקרא ב', א')

עיקר התשובה היא בחינת קרבן מנחה, בחינת קרבן עני בחינת תפילה לעני, דהיינו שיבטל גאונו לגמרי וידע שפלותו באמת. וכל ידיעת והרגשת שפלותו וקטנותו, ופגמיו המרבים לא יהיה לרעה חס ושולם, היינו שלא יתרחק על ידי זה ביותר, רק יבטח בחסדי ה' שיש תקוה גם אליו, שיכולין לזכות להתקרב לה' יתברך מכל מקום שהוא, על ידי בחינת קרבן עני, שהוא אף על פי שאינו יכול להביא פר ואיל וכבש וכו', אף על פי כן מצא לו הקדוש ברוך הוא תקנה, שיביא עשירית האיפה קמח והיא חביבה מאד בעיני ה' יתברך, ונאמר בה ריח ניחח, ומעלה עליו הכתוב כאילו נפשו הוא מקריב. ובוה רמו לנו ה' יתברך שרחמיו לא כלים לעולם, שאפילו אם אין האדם יכול לשוב בתשובה כראוי לו לפי מעשיו, כמו בעלי תשובה הקדמונים שהתענו וסגפו את עצמם הרבה, אף על פי כן חלילה למנוע מחמת זה מתשובה, כי גם נקדה אחת של תשובה יקר מאד בעיני ה', כי היא בחינת קרבן עני ודל, שיקר מאד בעיני ה' יתברך. ועיקר הקרבן עתה הוא תפילה, שזה עיקר התשובה, כמו שנאמר: קחו עמכם דברים ושובו וכו', וכמאמר רבותינו ז"ל: איני מבקש מכם אלא דברים. ועיקר חשיבות התפילה אצל ה' יתברך היא גם כן תפילת עני כמבאר בזהר הקדוש, כי כשאדם מרגיש עניותו ושפלותו בגשמיות וברוחניות, ושופך שיחו לפני ה' יתברך בבחינת תפילה לעני כי יעטף ולפני ה' ישפוך שיחו, שישפוך שיחו לפני ה' יתברך כמו השופך מים, אפילו אם נדמה לו שהוא בלי שכל ובלי כוונה הראוי, אף על פי כן את כל אשר עם לבבו ישפוך שיחו לפני ה' יתברך, בבחינת שפכי כמים לבך נכח פני ה', זה יקר מאד בעיני ה' יתברך, ועל ידי זה יזכה לשוב ולהתקרב אליו יתברך, כי לא בזה ולא שקץ ענות עני וכו', מכלל שראוי לבויתו. אך רחמיו יתברך רבים מאד ואינו מבוזה. והכלל שבוה תלוי עיקר תיקון התשובה לבלי לייאש את עצמו אפילו בדלי דלות, רק אף על פי כן יתגבר את עצמו בכל מה שיוכל, שזה בחינת קרבן עני. ועצם החסד הזה מתגלה בכל דור ודור, על ידי הצדיקים הגדולים שממשיכין בחינת התנוצצות משיח, שעושה עצמו תמיד עני ואביון, בחינת עני ורוכב על החמור, והוא עוסק לתקן ולהושיע לכל העניים בבחינת יחוס על דל ואביון וכו'. ובאמת אי אפשר לגלות בפירושו כלל עד היכן רחמיו ורובי סליחתו מגיע, רק כל אחד צריך להבין מעצמו שיחוס על עצמו תמיד, ואל יתייאש מן הרחמים לעולם, ואפילו אם תפילת העני הזה שבה בדלי דלות ושפלות ורובי פגמים כל

והוא לא ידע ונסלח לו ...

(ויקרא ה', י"ח)

כשאהבתו ועבודתו לה' יתברך בשלמות, אזי הוא בטוח שבוודאי לא יבוא לידי שום פגם אפילו בשוגג. ועל כן גם השוגג צריך כפרה. (לקוטי הלכות - הלכות נזיקין ד', אות י"א לפי אוצר היראה - יראה ועבודה, קס"ז)

סיפור

(חיי מוהר"ן, צ"ט)

... מעשה במלך אחד שהיה קטן וכבש אותו מלך גדול ונעשה נכנע אליו. והמלך הגדול כבש עוד מלכים ומדינות לאחר זמן נתחזק המלך הקטן ונתעורר עם שאר מלכים נגד המלך הגדול שכבש אותם וחזרו וכבשו את ארצם מידו וגם אצלו כבשו מדינות. ונתיישב המלך הקטן הני"ל מאחר שראוה שהגלגל חוזר. ולפעמים זה כובש. ולפעמים חוזר חברו וכובש אצלו ומי יודע מה ילד יום אולי יחזר ויתחפץ הדבר. והלך ועשה חומה אצל הים וגנז שם בתוך אותו המבצר כל ההון והממון שקבץ מכל מדינתו. ועשה שם חדרים וחדרים ובכל חדר וחדר גנז שם מטבע מִחֻדָּת. ותלה דף (שקורין טאבליצע) [שלט] על הפתח והיה כתוב שם המטבע המנחת בתוך אותו החדר. והפתח של כלל המבצר היה נעשה שם באמנות, שקורין "מאשין", שלא היה אפשר לכנס לשם, מחמת שמי שלא היה יודע הדרך והנתיב והנטיה לכל צד בשעת הכניסה, היה המאשין חותך את ראשו. והיה תלוי שם טאבליצע [שלט] שהיה כתוב עליה בכמה לשונות הדרך והחכמה איך לכנס לשם ואיך לנטות לכל צד באופן שיוכל לכנס ולא יזיק לו המאשין הני"ל.

ללאחר זמן שטף הים את הארץ המבצר הני"ל ונשתכח הדבר.

לאחר כמה מאות שנים חזר מלך אחד וכבש אותו האקלים ונתגלה האי הני"ל. והמלך הזה היה קטן ורצה לעשות שם ישוב. והלך והושיב שם מן היהודים ומן שאר אַמּוֹת. ומן הסתם נתיישבו שם עניים ואביונים כדרך המקומות החדשים.

והיה שם עני אחד שעשה לעצמו בית קטן אצל הים. ויהי ביום ששי הלך לחפור טיט ומצא הטאבליצע הני"ל ולא היה יודע מה כתוב

בה והלך ושאל וחקר אצל הערלים הזקנים אם יודעים אם היה שם איזה פעם ישוב ולא היה אחד מהם שהיה יודע וזוכר אם היה שם ישוב. ובא עני אחד שהיה צריך לבקש לו מקום לאכל בשבת והלך אצל העני הנ"ל וספר לו את אשר מצא הטאבליצע ואין יודע מה כתוב בה. השיב לו אקרא את מה שכתוב בה, ונתן לו וקרא כל הכתוב בה. והלך העני היהודי הזה ולקח כל האוצרות וההון שהיה שם.

עצות ותפילות

(עצות המבוארות – חודש ניסן, א-ב)

ימי חדש תשרי. היינו שכמו בחדש תשרי, בימי ראש השנה, יום כפור, סכות ושמיני עצרת, צריך לעסוק בתשובה ובענייני יראת ה' וקיום המצוות יותר מבכל השנה, כך גם בניסן צריך לעסוק בתשובה וביראת ה' וקיום המצוות יותר משאר ימות השנה.

ניסן הוא בחינת תתיקון הברית. הינו שחדש זה מסגל לתיקון הברית יותר מכל עת אחרת בשנה, אם עוסקים בעצות המסגלות לתיקון הברית, כמבאר בספרי רבנו זכרוננו לברכה, שמדת השמחה מועילה מאד לתיקון הברית. הינו שלא לתת לעצבות ולדאגות לשלט על המח ועל הלב, רק להתחזק במידת השמחה, הן בהרחבות גשמיות, כפי שמבאר רבנו את הפסוק (תהלים ד, ב) "בצר הרחבת לי", הן ברוחניות צריך להתחזק בשמחה על ידי הנקודות הטובות שמוצא בעצמו, כמבאר בלקוטי מוהר"ן (חלק א', סימן רפ"ב) בתורה "אזמרה לאלקי בעודי". ועל ידי מדת השמחה כראוי, ממשיכים את קדשת חדש ניסן ושמחתו לכל השנה כלה, שכל השנה כלה יוכל להתחזק בשמחה כראוי, ועל ידי זה יצלל ממקרה לילה רחמנא לצלן, ויזכה לתיקון הברית.

... ותעזרו להמשיך קדשת חדש ניסן, ראש חדשים, עלינו ועל כל-ישראל. וכשם שהוצאת בו את עמך ישראל מגלות מצרים, ערות הארץ, שהוא פגם הברית, כן ברחמיך הרבים, תושיעני ותגאלנו בכל דור ודור, בכל שנה ושנה, לכל נפש ונפש מעמך ישראל, שתצילנו כלנו בכח קדשת החדש הזה ראש חדשים ראשון הוא לחודשי השנה, שהוא חדש ניסן הקדוש, גאֵלת וישועת ישראל, שזוכה כלנו על-ידי-זה לגאֵלת הנפש באמת, שתגאלנו ותפדה נפשנו מהרה מבאר שחת מטיט היון, ותוציאני ממצלות ים. ותציל נפשותינו הגמלות מאד מפגם מקרה לילה חס ושלום ולא נכשל בעוון זה לעולם, אנחנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל מעתה ועד עולם, לא בשוגג ולא במזיד, לא באנס ולא ברצון.

אבינו מלכנו חמל עלינו, אבינו מלכנו חוס ורחם עלינו, אבינו מלכנו חמל על עוללנו וטפנו. ותעזרו להמשיך קדשת ושמחת ניסן על כל השנה כלה, וזוכה להיות בשמחה תמיד, ולהביא תמיד שחוק ושמחה ועז וחדוה בכל המלאכים הקדושים, ויהיה הוד והדר לפניכם עז וחדוה במקומם בכל השנה כלה, כמו בחדש ניסן. וזוכה תמיד ליתן חיזוק ותקף להמלאכים הקדושים על-ידי שמחתנו, ויתחזקו המלאכים הקדושים תמיד בכל עז ותעצומות. ויבטלו כח השדים והקליפות, ולא יתנו להם שום יניקה מהשפע הקדושה היורדת לנו, עד שזוכה למאכלים ומשקאות מבוררים, ולהינצל על-ידי-זה מטמאת מקרה לילה חס ושלום, ולהיות קדושים וטהורים תמיד (לקוטי תפילות ב' – מתוך תפילה ה').

שיחות

(מרי ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

... אני באתי לשזר ונכנסה המזכירה ואמרה:

"ישראל בער באי".

"שיכנס, מה זה".

וירדו הרבה שרים והוא דבר אתי, הוא עזב אותם, "שישבו, אני צריך לדבר עם ישראל בער".

זה דבר פלא איך היה לי חברות עם הנשיא, אפשר להבין את זה? זה לא בדרך הטבע. היינו חברים כאלה.. כל הממשלה היה נגד והוא לא שמע להם. כלם אמרו שהנשיא שזר הוא חסיד ברסלב, הוא יש לו חבר ישראל בער אודסר. עד היום המזכירה והפקידים - כלם מתפלאים מזה. כן, כל הממשלה וכלם יודעים שאנחנו היינו חברים מיוחדים.

שרת שאל להנשיא שזר: "מי הוא זה?" אז שזר אמר לו: "זה החבר הטוב שלי היחיד".

הוא החזיק אותי ככה, עם היד, והוא אמר לכל הכנסת

שיש לו חברים, חברים הרבה, אבל אני החבר הכי נכבד שלו, החבר הטוב והנבחר שלו, "מכל החברים, רק חבר אחד יש לי: "ישראל בער אודסר! מכל הכנסת - הוא חבר שלי!" ככה הוא אמר: "אני יש לי בן-גוריון וגם-כן שר-החוז משנה שרת הוא החבר שלי ויש לי חברים, אבל ישראל בער אודסר.. הוא שוכן אצלי".

כל השוטרים ידעו שכשאני באתי היה פתוח לפני בכל מקום, הוא אמר: "ישראל בער אודסר הוא האישי היחיד שבה לביתי כמו לביתו, בלי שום הזמנה".

כשהוא בא לחמי טבריה הוא בקש חדר מיוחד, הוא צריך לדבר אתי. חדר מיוחד!

בפורים אני הלכתי אתו ועם רב שמואל הורביץ ורקדנו ביחד במלון של הגרמנים בטבריה, וגם אני והנכד שלי למדנו אתו 'לקוטי מוהר"ן'. כלם ידעו שאני חבר שלו.

אני היה לי חדר על ציון התנא הקדוש רבי מאיר בעל-נס והיה לי שמה אפשרות לעסוק בעבודת ה', בתורה ותפלה, ובא חבר-כנסת אחד עז-פנים, הוא היה רוצה לזרק אותי מהדירה והנשיא לחם אתו. המזכירה של שזר היא יודעת הכל מה שהנשיא עשה בשביל זה, איזה מסירות נפש היה לו. על-ידה היה כל הכח של הנשיא. אביבה היא היועץ המשפטי של הנשיא, והיא יודעת דברים כאלה שהיה לי עם הנשיא, סודות כאלה שלא ידע מזה שום אדם, כן.

אותו חבר-כנסת הוא היה עז-פנים, הוא לא רצה לשמע להנשיא, אבל הסוף היה שהוא נתן להנשיא את הכתבת של בעל-הדירה והנשיא פעל אצלו שישאיר אותי כל ימי חיי בהדירה.

הנשיא שזר הוא עשה מסירות נפש, הוא הדפיס את הספר 'כתבי רבי נחמן' ונתן במתנה לכל הפקידים של המשרד שלו. הוא נתן לכל החברים שלו בלי כסף.

אני דברתי עם הנשיא הרצוג שידפיס 'ספרי מעשיות' בשביל כל הילדים של בתי-הספר, אז הילדים יהיו יחידים בעולם. היספרי מעשיות' צריכים להדפיס הרבה מאד, יהיה ככה, ידפיסו את 'ספרי מעשיות' וכל הילדים בכל העולם יעסקו בהם וכלם יתמחו מאד, יתפלאו: "איך אפשר, בן-אדם יכול לדבר דבורים כאלו, 'ספרי מעשיות' כאלו!! זה מן העולם הבא!"

צריכים לדבר עם הממשלה שבזמן שהחיל נכנס לעבודה שלו יתנו לו ספר 'לקוטי מוהר"ן' ו'לקוטי תפלות', אז יהיה עולם חדש, זהו אור הגאֵלה! וגם שיתנו לחייל את הספר 'ספרי מעשיות', שכל הצבא יקרא את מה שיש שמו, הם יראו מה שיש בעולם... (ההמשך יבוא)

מכתב

(ספר אבי הנחל - חלק ב - מכתב ק"ג)

מחמד עיני ולבי, ה' עזונו ונבור יהיה מעוזך ויחזק את לבבך בכל עז ותעצומות להמשיך על עצמך אור הצדיק האמת ולשאב חכמה ודעת מהנחל נובע שגילה נפלאות גדולות חדשות לגמרי, ישועות וחסדים חדשים נפלאים ונוראים אשר לא נתגלו מעולם, הקוראים ומכריזים ומגלים אלקותו בכל דור לכל אחד בכל מקום שהוא.

על-ידי אמונה שלמה שכל העולמות נמשכין ומתנהגין ומתקיימין רק על-ידי סתימא דכל סתימין, שמאמינים שאפילו בכל המקומות הרחוקים מהקדשה מאד הנמשכים מבחינת חלל הפניו גם שם נעלם חיות אלקותו יתברך, וכאשר מחפשיין מבקשיין גם משם 'איה מקום כבודו', על-ידי זה נעשה יחוד גדול ונפלא בכל העולמות ונתחברין ונתייחדין כל העולמות בשורש חיותם, היינו בה' יתברך בשלמות בחייו אבל זכה על כל פנים לחפש ולדרוש תמיד אחרי ה' יתברך, הוא גם-כן טובה נפלאה ונוראה לנפשו וגופו, כי על-ידי זה זוכה גם לאחר מיתתו לחפש ולבקש את ה' יתברך ולא יוכלו להטעותו על-ידי עולם התוהו, מאחר שגם שם הוא מבקש את ה' יתברך, על-כן בקל יוכל לשוב למקום מנוחתו, והכל בכח הצדיק האמת שביטל גופו בחייו וזכה לעלות בחייו בעודו בגופו לבחינת 'איה', בחינת המאמר סתום דבראשית, בתכלית המעלה לעילא לעילא וכו' כדי שימשיך משם חיות חדש ונפלא לתקן כל הנפשות כלם.

שבת שלום

SHABAT.BRESLEV@gmail.com